

รายงานการประชุมคณะกรรมการวิสามัญวิชาการ
ตรวจร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

สภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๐

วันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓ รัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๕๐ นาฬิกา

(นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : คณะกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ผมขออนุญาตเปิดการประชุม
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุมเพื่อทราบ ก็มีอยู่เรื่องหนึ่ง คือ
ท่านประธานคณะกรรมการสามัญวิชาการสภาร่างรัฐธรรมนูญ มีมติเพราะว่าที่สภาจะตั้ง
คณะกรรมการตามประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญใน ข้อ ๖ และข้อ ๘ นั้น สรุปว่าจะตั้งแยกว่าเป็น
เฉพาะคณะกรรมการตามข้อ ๖ แล้วก็ขอให้คณะกรรมการประจำสภาร่างรัฐธรรมนูญทั้ง ๑๒ คณะ
ส่งกรรมการมาคนหนึ่งของแต่ละคณะไปเข้าร่วมเป็นกรรมการในคณะนั้น ซึ่งมีหน้าที่เผยแพร่
รัฐธรรมนูญ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชามติ ซึ่งดูแล้วก็เห็นสมควรส่งท่านมานิจไป โอ.เค. ครับ
เพราะฉะนั้นเราจะส่งท่านมานิจไปร่วมเป็นกรรมการดังกล่าว เข้าใจว่าที่สภาร่างรัฐธรรมนูญจะประชุม
เรื่องนี้ครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม มี ๒ ครั้ง เชิญครับ

นายวัชรนา หงส์ประภัสร์ : ขออนุญาตท่านประธาน คือท่านวิจิตรขอลาประชุม เพราะ
ติดภารกิจประชุมเหมือนกันที่กฎหมายครับ

ประธาน : จะบันทึกไว้ครับ มีบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๐ กับครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๐
ที่จะขอให้รับรอง ขอครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๐ ครับ หน้า ๑ เป็นรายชื่อ หน้า ๒ หน้า ๓ หน้า ๔ มีทั้งหมด
๔ หน้า ไม่มีท่านกรรมการท่านใดขอแก้ไข ถือว่าที่ประชุมรับรองบันทึกการประชุมดังกล่าว

ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๐ ครับ หน้า ๑ เป็นรายชื่อเช่นกัน หน้า ๒ หน้า ๓ หน้า ๔ หน้า ๕
ไม่มีท่านกรรมการท่านใดขอแก้ไข มีการพิมพ์ผิดบ้างช่วยไปตรวจสอบดูแล้วกัน ตัวพิมพ์ผิด
ในหน้า ๕ บรรทัดสอง อนุกรรมการ การ ตกอักษร ร ไม่ถือเป็นการแก้รายงาน แต่ว่าช่วยไปแก้ตัวจริง
ให้ถูกต้องหน่อย

ระเบียบวาระที่ ๓ พิจารณาต่อเนื่อง เรื่องสรุปผลดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

จึงถนัด ๑/๒

ทั้ง ๓ คณะ เริ่มจากคณะอนุกรรมการส่งเสริมข้อมูลด้านสารสนเทศทั้งในและต่างประเทศ ไม่ทราบ
จะแถลงได้ใหม่ หรือว่าจะรอไปก่อนนะครับ เข้าไปที่คณะอนุกรรมการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญแล้วกัน
เชิญท่านประธานคณะอนุกรรมการครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : กราบเรียนท่านประธาน ท่านอนุกรรมการ ในนามของ
คณะอนุกรรมการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ ขอเรียนว่าได้ประชุมพิจารณากันหลังจากได้รับร่างรัฐธรรมนูญ
เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายนแล้ว ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการไปดูว่ามีมาตราไหน มีข้อความตรงไหน
ที่ควรจะต้องแก้ไขบ้าง ให้ทำเป็นบันทึกเสนอเข้ามา เราจะมีการประชุมคณะอนุกรรมการในวันที่ ๙
วันพรุ่งนี้ คณะอนุกรรมการถึงจะได้ทำรายงานมาเสนอคณะชุดนี้ เหตุที่ยังล่าช้าอยู่ก็เนื่องมาจากว่า
รัฐธรรมนูญนี้ยังไม่นิ่ง มันจะมีการแก้ไขอยู่อีกหลายขั้นตอนด้วยกัน

ขั้นตอนแรก ก็เป็นขั้นตอนที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และสมาชิกสภาร่าง
รัฐธรรมนูญไปบอกเฉย ๆ ไปบอกกับกรรมการว่าตรงนั้นควรแก้ไข ตรงนี้ควรแก้ไข

ขั้นตอนที่ ๒ ก็คือการรับฟังความคิดเห็นของ ๑๒ องค์กร

ขั้นตอนที่ ๓ คือมีการแปรญัตติของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

เพราะฉะนั้นก็เรียนว่ายังไม่นิ่ง แต่เท่าที่ตรวจสอบดูขณะนี้ก็ดูตามร่างซึ่งออกมาเผยแพร่
ณ วันที่ ๑๙ เมษายน ซึ่งมันอาจจะมีแก้ไข แต่ว่าอย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ
ก็จะทำเป็นรายงานขึ้นมาเสนอคณะกรรมการชุดนี้ เพื่อจะเสนอต่อไปให้คณะกรรมการร่าง
รัฐธรรมนูญได้ดู ก็อย่างที่เรียนไว้ว่าจะมีการประชุมคณะอนุกรรมการในวันพรุ่งนี้ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา
เพื่อที่จะทำรายงานขึ้นมา เพราะฉะนั้นในขั้นนี้เราก็คงมีรายงานเพียงแค่นี้

ผมมีอีกเรื่องหนึ่ง คือคณะอนุกรรมการมีอยู่ท่านหนึ่ง ท่านไม่ได้มาประชุมตั้งแต่แรก
และเราติดต่อไม่ได้เลย แต่ว่าจะขอเปลี่ยนตัวในตอนนี้ได้ไหมครับ ถ้าเปลี่ยนได้คณะอนุกรรมการ
ท่านนั้น คือท่านเจษฎา อนุจारी ซึ่งติดต่อไม่ได้เลย ก็จะขอเปลี่ยนเป็นคุณทรงบัณฑิต นิธิ สำเร็จกฎหมาย
จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แล้วก็รับราชการเป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัด ท่านเกษียณอายุมาแล้ว
ยินดีที่จะมาช่วยงานครับ

ประธาน : ก็คงไม่มีท่านกรรมการท่านใดขัดข้อง ขอแก่นิดเดียว เพื่อเราจะจัด
รายงานการประชุม ร่างรัฐธรรมนูญที่เผยแพร่ครั้งแรก เผยแพร่วันที่ ๒๖ เมษายน วันที่ ๑๙ นั้น
ไม่เป็นทางการ

นายมานิจ สุขสมจิตร : นับเอาวันรับเป็นทางการก็ได้ วันที่ ๒๖ เมษายนครับ

ประธาน : ก็ได้ดูจากร่างนั้น เข้าใจว่าท่านได้ประชุมหลายครั้งแล้วนะครับ

คณะอนุกรรมการครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : หลายครั้งแล้วครับ แต่ว่าบันทึกรายงานยังไม่ได้ทำขึ้นมา
เท่านั้นเองครับ

ประธาน : ไม่เป็นปัญหาครับ คือเราก็คงต้องตรวจจากอันนี้ แล้วก็ส่งให้
คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ คือพูดตรงจุดนี้แต่ว่าขอเป็นเรื่องอื่น ๆ แล้วกัน คือขณะนี้ที่เราพูด ๆ
กันว่างานของเราทำไปแล้วเราส่งให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ ในความเป็นจริงแล้วเราเป็น
กรรมการการของสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพียงแต่งานของเราส่วนมากจะไปพัวพันกับคณะกรรมการการ
ยกร่างรัฐธรรมนูญ ฉะนั้นการรายงานของเราคงจะต้องรายงานหลักไปที่สภาร่างรัฐธรรมนูญ แต่ว่า
ขณะเดียวกันเราก็ส่งไปที่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญก็ได้ แต่ว่าคงจะต้องทำในลักษณะนั้น
เพราะว่าเราไม่ใช่อนุกรรมการการของคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ แต่เราเป็นกรรมการการของ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ เพียงแต่ว่างานของเราไปช่วยกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญนะครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ถ้าเช่นนั้นหนังสือเวลาเราทำออกไปก็เป็นหนังสือจากท่าน
ประธานทำถึงสภาร่างรัฐธรรมนูญ และสำเนาให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญครับ

ประธาน : ก็อาจจะได้ อย่างนั้นจะถูกต้องกว่า เป็นเรื่องอื่น ๆ แล้วกันในเรื่องนั้นครับ
ท่านประธานคณะอนุกรรมการการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญในเรื่องนี้จะมีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ เท่าที่ผ่าน
มาแล้ว ผลของการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้างครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : การตรวจเท่าที่ดูมาแล้วก็มีถ้อยคำผิดเยอะเลยครับ อย่างใน
มาตราเดียวกันมี และ ตั้งหลาย ๆ ที่อย่างนี้เป็นต้น แล้วก็ตัวสะกดการันต์ รวมทั้งการที่ไม่ไปสอดคล้อง
กับมาตราอื่นยังมี กรรมการเราตรวจพบเยอะนะครับ รู้สึกท่านเสริมเกียรติจะอ่านดูรายละเอียด
มาแล้ว ลองยกตัวอย่างให้ฟังเท่าที่เจอครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือผมไม่ได้พกรัฐธรรมนูญมาด้วยครับ แต่ว่ามันมีถ้อยคำ
ซึ่งมันควรจะเป็นลักษณะเดียวกัน อย่างเช่นว่า ควรมี การมี หรือว่า ให้มี อะไรประมาณนี้ รวมทั้งว่า
ในอนุมาตราเดียวกันมีซ้ำซ้อนใช้ถ้อยคำฟุ่มเฟือยในลักษณะเดียวกัน ๕ ที่ ๖ ที่ ซึ่งถ้าเรามีถ้อยคำตรง
จุดแรกแล้ว ตรงส่วนอื่นมันเป็นคำขยายอีก ๕ ที่ มันไม่ต้องไปซ้ำตรงที่เดิม แล้วก็ยังมีอีกอันหนึ่งที่ผม
เห็นว่า ต้องมีคำอธิบาย เช่น มีอยู่มาตราหนึ่งที่ว่า ประชาชนมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนา
ผมยังอยากได้คำอธิบาย คำว่า เสรีภาพบริบูรณ์ มันมากกว่าเสรีภาพอย่างไร ถ้าอย่างนั้นมันต้องมีคำว่า
บริบูรณ์ที่สุด ไหมครับ บริบูรณ์อย่างยิ่ง ไหมครับ ผมว่าถ้าเกิดไม่มีถ้อยคำอธิบาย ผมว่าให้ใช้เหมือนอื่น ๆ
คือเสรีภาพเฉย ๆ ก็พอ อันนี้ก็เป็นสิ่งที่ผมว่ารัฐธรรมนูญมันออกมามันเป็นหน้าตา คือมันเป็น
กฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ สิ่งที่ยกพร่องควรจะไม่ให้มี หรือว่ามีน้อยที่สุดครับ

คณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

จงถนอม ๑/๔

นายมานิจ สุขสมจิตร : ถามว่า บริบูรณ์ ในด้านสื่อมวลชน ก็มีคนเสนอ บอกต้องเขียนว่า มีเสรีภาพบริบูรณ์ ผมก็อธิบายให้ฟังว่าคุณจะมีบริบูรณ์ไม่ได้หรอก บริบูรณ์ หมายความว่า เสรีภาพที่ไม่มีขอบเขตจำกัด คุณอยากทำอะไรก็ได้ แต่ว่าเสรีภาพในรัฐธรรมนูญนี้เป็นเสรีภาพที่มีขอบเขตจำกัด ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งจะออกมาจำกัดเสรีภาพของคุณ เพราะฉะนั้นจะใช้คำว่า บริบูรณ์ไม่ได้ เขาเลยขอถอนไปอย่างนี้เป็นต้น

ประธาน : เชิญท่านอาจารย์ครับ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมเข้าใจว่าเขาคงจะพยายามอธิบายว่า สิทธิเสรีภาพ บางอย่างมันเป็นในเรื่องมโนธรรม เราไปบังคับกันไม่ได้เท่านี้เอง แต่ว่าสิทธิเสรีภาพ บางอย่างมันเป็นอย่างที่ท่านว่าต้องมีข้อจำกัดได้ เพราะว่าทำอะไรโดยไม่สนใจคนอื่น แต่ที่นี้ถ้าอยู่ในหัวเราว่าเรานับถือศาสนาอะไร คือย้ำตรงนี้เพราะคิดว่ามันมีระดับหลายระดับ บางเรื่องเราจำกัดเขาได้ บางเรื่องเราไปจำกัดเขาไม่ได้ เพียงแต่ว่าไปใช้คำนี้ก็เพื่อต้องการจะบอกว่าอย่าไปจำกัด ห้ามจำกัดเด็ดขาด ถ้าอยู่ในหัวนะครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือถ้ายกตัวอย่างว่าต่างกันไม่ได้ ก็ควรจะแค่สิทธิเสรีภาพเฉย ๆ ก็พอครับ

ประธาน : ก็เป็นข้อสังเกตของคณะกรรมการ ซึ่งจะต้องนำเสนอคณะกรรมการว่าจะเห็นด้วยไหม ถ้าเห็นด้วยเราก็อาจจะเสนอต่อไป แล้วก็ก็เป็นเรื่องที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเขาจะพิจารณา ในเรื่องของการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญก็คงจะไม่มีอะไรเพิ่มเติมมากกว่านี้ใช่ไหมครับ ก็คือคณะอนุกรรมการ คณะที่ ๓ ท่านก็ไม่ได้มา เชิญครับ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมเข้าใจว่าหลักการของการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ต้องการจะให้มีความรัดกุม ก็เลยพยายามจะบีบเข้าไปในเนื้อหาให้ไปอยู่ในแต่ละมาตรา ซึ่งตรงนี้ผมไม่แน่ใจว่าในคณะอนุกรรมการมีสิทธิที่จะโต้แย้งหรือว่าตั้งข้อสังเกตได้ใช่ไหมครับ เพราะว่าถ้าเกิดเราพยายามบีบมาตราหลายมาตราด้วยกัน มันก็มีปัญหาได้เหมือนกันครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ตั้งข้อสังเกตครับ

ประธาน : เชิญท่านวัชรครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสสร : ผมขอกราบเรียนรายงานแทนท่านประธาน ในฐานะรองประธาน เกี่ยวกับคณะอนุกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ได้มีการจัดสัมมนาเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ ฉบับควรเป็นอย่างไร เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ที่โรงแรมรามาร การ์เดน ได้มีการจัดเรียบร้อยแล้ว ได้ความรู้มากมายครับ กำลังสรุปที่จะนำเสนอที่ประชุมต่อไป ส่วนการประชุมเพื่อทำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

จงถนอม ๑/๕

ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา การประชุมในวันที่ ๔ พฤษภาคม นั้นได้
เลื่อนไป ซึ่งจะประชุมเร็ว ๆ นี้ และจะรายงานเพิ่มเติมให้ทราบ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เติญมีสรุปผลการสัมมนาอันนี้ ในเรื่องที่แจกอยู่ สรุปผลการศึกษา
กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง จากข้อสังเกตอันนี้ยังไม่มีอะไร
ใหม่ครับ มันไม่ใช่เลือกตั้งนะครับ ข้างหน้าบอกเลือกตั้ง แต่ว่าข้างในเป็นนักการเมือง ไม่ทราบว่า
ท่านวีชราพอจะทราบเอกสารฉบับนี้ไหมครับ

นายวีชรา หงส์ประภัสร์ : ไม่ทราบเลยครับ

ประธาน : ทางฝ่ายเลขานุการมีอะไรจะชี้แจงไหมครับ ปะหน้าผิดจากข้างใน แต่ว่า
สรุปแล้วเป็นอย่างไรครับ

คณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นวพร ๒/๑

นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว (ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ) : ขออนุญาตครับ
คือในส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนั้น เราได้มีการ
พิจารณาเกี่ยวกับจุดอ่อน จุดแข็งของ พ.ร.บ. พรรคการเมือง แล้วก็ได้อบรมหมายให้ท่านสมาชิก เจศรีชัย
ช่วยทำประเด็นต่าง ๆ มา และท่านสมาชิกก็ทำมาให้ครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : ที่ท่านสมาชิกทำมาให้ทั้งหมด

นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว (ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ) : ใช่ครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : ขอขอบคุณครับ

ประธาน : คณะกรรมการ ดูแล้วหรือยัง

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : ดูแล้วครับ แต่ไม่ได้ดูเอกสารนี้นะครับ แต่ได้รับข้อมูลมาศึกษา
แล้วก็ให้ท่านสมาชิกไปช่วยทำเอกสารมาเพื่อเสนอครับ ผมเลยไม่ได้เห็นในนี้

ประธาน : สรุปแล้วเรายังไม่รู้ คือขณะนี้ยังไม่มีการเสนอมาเป็นทางการใช้ไหมครับ
จากคณะกรรมการ เอกสารฉบับนี้

นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว (ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ) : ใช่ครับผม คือว่าทาง
อนุกรรมการมีการพิจารณาในเรื่องนี้แล้วก็มอบหมายให้ท่านสมาชิกทำ และท่านสมาชิกก็จัดทำ
เรียบร้อยแล้ว

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : ให้ฝ่ายเลข

นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว (ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ) : ใช่ครับ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็คงจะไปเข้าคณะกรรมการเสียก่อนว่า เขาจะเอาอย่างไร
อย่างน้อยก็เก็บปะหน้ามาให้ถูกต้อง แล้วก็ให้คณะกรรมการพิจารณา หลังจากนั้นถ้าเห็นอย่างไร
ก็นำเสนอคณะกรรมการต่อไป ว่าคณะกรรมการจะเห็นอย่างไร กับอันนี้จะส่งไปยังคณะกรรมการ
ยกร่างรัฐธรรมนูญ โดยสภาต่อไปหรือไม่ ท่านวัชรมีอะไรจะเพิ่มเติมไหมครับ ในเรื่องของคณะอนุ
กรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : ผมจะรับไปตามที่ท่านประธานเสนอ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ทางฝ่ายคณะกรรมการส่งเสริมข้อมูลด้านสารสนเทศทั้งในและ
ต่างประเทศพอจะมีข้อมูลอะไรหรือไม่ครับ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมเรียนท่านประธานครับ ผมยังประสานกับท่าน
อาจารย์นครินทร์ไม่ได้เลยครับ แต่ว่าจากเอกสารที่ส่งมาคงเป็นไปตามที่ทางที่ประชุมคณะกรรมการ

ของเราได้เคยขอไปว่า ให้ทางคณะกรรมการส่งเสริมข้อมูลด้านสารสนเทศทั้งในและต่างประเทศได้
ช่วยสรุปเรื่องนี้ขึ้นมาจะครับ ซึ่งจากที่พิจารณาแล้ว ผมคิดว่าที่ประชุมน่าจะรับในหลักการได้ เพื่อที่จะ
นำมาพิจารณา แล้วมีข้อเสนอในการที่จะจัดกิจกรรมหรือคิดว่าประเด็นเรื่องใดที่สมควรที่จะให้มีการ
ทำให้เกิดความกระจ่างต่อสาธารณะ ผมมองว่าข้อมูลที่ได้มีการสรุปมานี้ คือ ผมไม่แน่ใจว่าได้ผ่าน
คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้กลั่นกรองแล้วหรือยัง แต่ว่าถ้าดูในเชิงของการตรวจสอบ เพื่อรวบรวมข้อมูลเขา
น่าจะสรุปจากข้อมูลที่ได้รับ แล้วก็นำเสนอเราเป็นเอกสารแบบนี้จะครับ คือที่ประชุมเราน่าจะเป็นผู้ที่เสนอ
ไปว่าจากสรุปนี้เราจะออกมาในรูปของกิจกรรมอะไร นอกเหนือจากการที่จะส่งผ่านข้อมูลให้กับทาง
คณะกรรมการการวิสามัญฯ แล้ว มีอะไรที่เราจะเสนอเป็นในเชิงวิชาการได้ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ก็คือที่ผมสงสัยคือ เอกสารมันจะปรากฏชื่อบุคคลอยู่ ๒ ฉบับจะครับ ข้อสังเกต
ในเรื่องขององค์การตามรัฐธรรมนูญอะไร เป็นวิวัฒน์ จันทโชติ ในขณะที่สำรวจการรับฟังความคิดเห็นของ
จังหวัดและภาคสอบถามเป็นของอาจารย์คนึงนิจ ในขณะที่อีกอันก็คนึงนิจเหมือนกัน มีอนุกรรมการ
เป็นเรื่องที่แต่ละท่านไปทำมาและจะเสนอคณะกรรมการหรืออย่างไร ผมยังไม่แน่ใจ

นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว (ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ) : ขออนุญาตครับ ผม
คือที่ประชุมของคณะกรรมการส่งเสริมข้อมูลด้านสารสนเทศได้มอบหมายให้ท่านอาจารย์วิวัฒน์ทำ
เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นขององค์การตามรัฐธรรมนูญ แล้วก็มอบหมายให้ท่านอาจารย์คนึงนิจนำไป
สรุปในส่วนของแต่ละจังหวัด แล้วก็ภาคเสร็จแล้วก็จะเอามาเสนอที่ประชุมอนุ และก็เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓
คณะกรรมการการวิสามัญฯ ก็ได้มีการประชุมตอนเย็นอีกครั้งหนึ่ง แล้วก็ได้มีการมอบหมายให้อาจารย์กิตติศักดิ์กับ
ท่านมานิตย์ จุมปา ให้ทำสรุปความเห็นมาอีก ๒ ส่วน เพื่อจะมาเสนอวันนี้ครับ คือผมเข้าใจว่าวันนี้อาจารย์
นครินทร์แล้วก็ประชุมบอกว่าขอให้ท่านนครินทร์มาชี้แจงที่ประชุมใหญ่ในวันนี้ คือทางผมก็เลยเอาเอกสาร
๓ ชุดนี้แจกมาก่อนครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือประเด็นถ้าเกิดว่าประธานคณะกรรมการส่งเสริม
ข้อมูลด้านสารสนเทศทั้งในและต่างประเทศได้ทำใบปะหน้ามา ก็พอจะรู้ว่ามันมาจากคณะกรรมการ
ส่งเสริมสารสนเทศทั้งในและต่างประเทศใช่ไหมครับ อันนี้มันมาเป็น Paper แล้วก็ระบุชื่อมาอย่างนี้ ก็เลย
ทำให้ที่ประชุมของกรรมการเราสงสัยว่า อันนี้มาเกี่ยวข้องอย่างไร แล้วก็ควรที่จะรับไว้พิจารณาเดินหน้า
อย่างไร แต่ว่าพอทางฝ่ายเลขฯ ได้ชี้แจง แล้วก็พอจะเห็นว่าเอกสาร Paper ๒ - ๓ อย่างนี้ ผ่านการพิจารณา
จากคณะกรรมการส่งเสริมข้อมูลด้านสารสนเทศทั้งในและต่างประเทศแล้ว และก็เอามาเสนอโดยไม่มี
ใบปะหน้า

ประธาน : การพิจารณาของคณะกรรมการหรือว่าได้เสนอคณะกรรมการโดย
ที่ตอนยังไม่ได้พิจารณา

นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว (ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ) : คือเขามอบหมาย
นะครับ ก็คือเมื่อวันที่ ๓ เราไปคุย แล้วก็สอบถามว่าได้หรือยัง พอได้เสร็จแล้วไปปรึกษาอาจารย์คนึงนิจกับอาจารย์
วีรวุฒน์ก็ส่งให้ทางผม และก็ส่วนรายละเอียดทั้งหมดอาจารย์นครินทร์ว่าจะมาชี้แจงวันนี้

ประธาน : สรุปแล้วมันยังไม่ได้เข้าคณะอนุกรรมการว่า จริง ๆ คือไปทำมา

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : หมายถึงว่าคนที่ทำเอกสารชี้แจงหรือยัง ในสิ่งที่ทำมา

นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว (ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ) : ยังครับ

ประธาน : ก็เป็นเรื่องที่เขาต้องไปเสนอคณะอนุกรรมการเสียก่อนนะครับ โดยที่เราได้
เอกสารมาอย่างไม่เป็นทาง ผมว่าทางที่ดีต้องเอาไปกลับไปอ่านที่บ้านเยอะเหมือนกัน อ่านล่วงหน้าเพื่อจะมี
ประเด็นอะไรเท่านั้น เพราะฉะนั้นในขั้นนี้ก็ถือว่าเรายังไม่ได้พิจารณาในเรื่องนี้เลย ส่วนคณะอนุกรรมการ
ส่งเสริมข้อมูลสารสนเทศทั้งในและต่างประเทศจะมีอะไรเพิ่มเติมหรือไม่ครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็มีอยู่นิดหนึ่งนะครับ จากการที่เราได้ทำร่างนี้เสร็จแล้วเราก็ได้
เผยแพร่แล้วก็รับฟังความคิดเห็นของประชาชนไปเยอะแยะ ซึ่งหลายวิธีผมก็เห็นท่านประธาน แล้วก็เห็นว่า
วิฑูรย์เห็นหลายคนพินิจด้วย ที่นี้ประเด็นอยู่ตรงที่ว่าส่วนใหญ่จะมองว่า ชอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ก็มี
บางอย่างที่ไม่ชอบ ซึ่งบางอย่างที่ไม่ชอบ ผมก็เห็นว่ามันเป็นประเด็นได้เสียที่ทำให้อาจจะรับหรือไม่รับได้
เช่น เรื่องศาสนาพุทธ ซึ่งเดิมผมดูแล้วทิศทางวันนี้มันเริ่มแกว่งแล้ว ตอนแรกใหม่ ๆ คิดว่าเสียงไปในทาง
ที่ไม่เห็นว่าจะใส่ไปทำไมเลย แต่ตอนนี้เริ่มมีหลายองค์กร หลายคนว่าใส่ก็ได้เมื่อเข้าฟังวิฑูรย์ แม้แต่รอง
กรรมการศาสนาของ สนช. ซึ่งนับถือศาสนาคริสต์ก็ออกมาให้ความเห็นว่า ควรจะบรรจุศาสนาพุทธเป็น
ศาสนาประจำชาติ บอกชาวคริสต์ไม่ขัดข้อง ไม่มีอะไรเลย ก็เลยกลายเป็นว่าหลาย ๆ เสียงมันเริ่มจะมาบอก
ว่าบรรจุผมก็เลยแกว่ง แล้วก็อันนี้อีกอย่าง เรื่องที่ว่าพรรคการเมืองหลายพรรคตอนนี้เรียกกันว่า ส.ว. มี
อำนาจเยอะมากเลย ก็ควรจะมาจากเลือกตั้ง ผมก็เลยมองดูอยากจะได้เรียนถามท่านประธาน ซึ่งท่านอยู่ใน
ชุดยกร่างรัฐธรรมนูญคิดว่าประเด็นสำคัญต่าง ๆ รวมทั้ง ๒ - ๓ ประเด็นที่ว่า ทางยกร่างรัฐธรรมนูญเริ่มมี
แนวคิดที่จะมีการปรับเปลี่ยนไหมครับ

ประธาน : คงจะตอบอะไรยังไม่ได้ เพราะว่ายังไม่ได้ประชุมกันเลย แต่ว่าถ้าหากเหตุผลดี
น้ำหนักดี มันก็อาจจะมีการปรับเปลี่ยนได้ไม่ว่าประเด็นไหน แต่ปัญหาก็จะต้องวิเคราะห์กัน ต้องใช้เหตุ
ใช้ผลว่าการปรับเปลี่ยนเช่นนั้นจะเป็นผลดีหรือไม่เป็นผลดี บางอย่างตามกระแสก็คงไม่ได้ คงต้องมองถึงว่า
ที่ถูกต้องเป็นอย่างไหนครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมขอกราบเรียนท่านประธาน เมื่อวานผมกำลังติดตามเขาฟัง
ข่าว ตอนนั้นก็เปิดแต่เรื่องนี้ก็มีท่านหัวหน้าพรรค พรรคหนึ่ง ไม่เอ่ยนามพรรค ซึ่งเป็นพรรคใหญ่ก็ออก
ความเห็นมาชัดเจนว่าการที่ทางรัฐบาลกิตติ คมช. กิติ มาออกข่าวในลักษณะชี้หน้าว่า ให้ประชาชนรับร่าง

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นพพร ๒/๔

รัฐธรรมนูญ โดยพูดว่า ถ้าไม่รับมันจะมีปัญหาเกิดขึ้น รวมทั้งอาจจะได้รัฐธรรมนูญฉบับอะไรที่มองไม่เห็น
หน้าเห็นตา ซึ่งเขาพูดประเด็นว่า การที่ผู้นำ ผู้มีอำนาจมาพูดเช่นนี้ มันเหมือนกับว่าเป็นเผด็จการที่ไปบีบ
บังคับประชาชนในการต้องรับลงมติเขาก็พูดลักษณะนั้นที่อรัญ ซึ่งเขาพูดในแนวทางเหมือนกับว่าไม่ควรจะ
พูดเช่นนี้ และการพูดนี้กับไม่เป็นประชาธิปไตยก็เกิดประเด็นอันหนึ่งที่ฝากเรียนท่านประธานไปให้ยกร่าง
รัฐธรรมนูญเขาดูด้วยครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : เรียนท่านประธานครับ ผมคิดว่ากรณีที่นายกรัฐมนตรีกิติ ประธาน
คมช. ไปพูดกิติเราคงจะไปทำอะไรไม่ได้ ก็เป็นเรื่องที่ท่านจะแสดงความคิด ความเห็น แต่ว่าการที่จริงแล้ว
นะครับ การแสดงความคิดความเห็นผมว่าท่านที่บอกว่าถ้าเผื่อไม่รับร่างรัฐธรรมนูญที่พวกเรากำลังร่างอยู่นี้
แล้ว คมช. กับ ครม. เขาจะเอารัฐธรรมนูญฉบับใดฉบับหนึ่งมาปิดฝุ่น แล้วก็เอามาให้ใช้ได้ อันนี้ก็
ข้อเท็จจริงซึ่งอยู่ในรัฐธรรมนูญชั่วคราวปี ๒๕๔๙ อยู่แล้ว อันนี้เป็นเรื่องซึ่งจะต้องพูดกันว่า เหตุที่มันเป็น
อย่างนี้คงไม่ใช่การข่มขู่มันเป็นข้อเท็จจริง ถ้าเผื่อไม่รับ คมช. กับ ครม. เขาจะทำมาให้ อันนี้เป็นเรื่องแน่นอน
เลย คราวนี้มาถึงเรื่องศาสนาพุทธก็เหมือนกัน ขณะนี้ก็มีกรพูดกันในหลาย ๆ ทางอย่างประธาน คมช.
ผมเข้าใจว่าท่านไม่ได้บอกมาให้ เอา หรือ ไม่เอา ท่านบอกท่านไม่ขัด เท่ากับก็โยนเผื่อกร้อนมาให้ทาง สสร.
เรา เราอยากจะบรรจุ หรือ ไม่บรรจุ ก็อยู่ที่เราโยนมาทางนี้ ซึ่งบางคนก็บอกว่าเห็นใจท่าน ท่านจะบอก
ไม่เห็นด้วย ท่านก็ลำบาก เพราะท่านไม่ได้ถือศาสนาพุทธ ท่านก็พูดลำบาก ก็มันก็พูดกันไป แต่อยากจะ
เรียนคุณเสริมเกียรติให้ทราบอย่างนี้ว่า ในฐานะเป็นคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอยู่ก็ได้คุยกันว่ามัน
จะมีการประชุม เพื่อแก้ไขอย่างไม่เป็นทางการก่อน ก่อนที่จะรับการแปรญัตติจากจาก สสร. นะครับ อันไหน
ที่กรรมการไปฟัง ๆ มาแล้ว เห็นว่าแบบนี้มันจะต้องแก้ไข ถ้าเสียงส่วนใหญ่เห็นว่าควรต้องแก้ไขก็จะแก้ไข
ไปก่อน ก่อนที่จะมีการแปรญัตติอย่างเป็นทางการครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือผมพูด ผมฝากว่าไม่อยากให้คณะกรรมการร่าง
รัฐธรรมนูญแกว่งนะ หรือเซนะ แล้วก็สิ่งที่พี่มานิจพูดเมื่อก็ถูกต้องที่ว่า มาชี้แจงตามที่รัฐธรรมนูญชั่วคราวว่า
ไว้ทุกอย่าง แต่ว่าที่ผมเรียนให้ทราบว่าเป็นประเด็นที่นักการเมืองหยิบขึ้นมา หยิบขึ้นมาใช้โจมตีใช้คำ
อย่างนี้ก็แล้วกัน และอย่างที่ประเด็นที่ว่าพอหลายเสียง รวมทั้งคนที่ไม่นับถือศาสนาพุทธบอกว่าควรจะ
บรรจุด้วยนะ ท่านอย่าลืมนะ อันนี้เป็นเพียงเสียงนิด ๆ หน่อย ๆ เท่านั้น เสียงที่บอกว่าไม่บรรจุที่มันไม่
ออกมา มันมีเยอะ ถ้าเกิดพี่ไปบรรจุแล้วนะ เสียงที่ออกมาที่หลังมันจะออกมาตอนที่พี่ปรับแก้วันที่ ๑๐ ไป
แล้ว ผมยังกราบเรียนว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีเหตุผลยืนยัน ต้องหนักแน่นไว้ อย่าไปฟังแล้ว
เอาเหตุผลเพียงคนที่ไม่นับถือพุทธบอกว่าไม่ขัดข้องในการที่บรรจุเอามาเป็นประเด็น ขอกราบเรียนท่านนี้

ประธาน : ก็คงจะรับไว้ ผมจะรับไว้แล้วก็จะนำเรียนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
แต่ขณะเดียวกันคงไม่ใช่แค่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ คงต้อง สสร. ไม่แกว่ง เชิญครับ ท่านวิชรา

คณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นวพร ๒/๕

นายวิชา หงส์ประภัศร : ประธานโทษคือท่านประธานที่เคารพ มีอยู่เรื่องหนึ่งที่มีคำถาม
และผมเอง ซึ่งมีหน้าที่เป็นกรรมาธิการชุดนี้ตอบไม่ได้ คือเขาถามว่าหลักการประชาธิปไตยกับหลักการ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หลักการทั้ง ๒ หลักการนี้แตกต่างกันอย่างไร

ประธาน : ท่านมานิจตอบได้ไหม

นายมานิจ สุขสมจิตร : ในทางรัฐศาสตร์ ผมว่าก็อันเดียวกัน แต่อันนี้เป็นประชาธิปไตยใน
ประเทศไทย เพราะฉะนั้นก็ต้องทำความเข้าใจว่าประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข
แต่ว่าโดยหลักการในทางวิชาการ ผมคิดว่าอันเดียวกันนะครับ คือเป็นในประเทศไทยก็ต้องพูดอย่างนั้น

นายวิชา หงส์ประภัศร : นั้นผมเสนอว่า เราควรใส่หลักการประชาธิปไตยที่เป็นสากล
เหมือนอย่างของฝรั่งเศสเขาก็ใส่เอาไว้ หลักการประชาธิปไตย Principle of Democrat

ประธาน : คืออะไรครับ

นายวิชา หงส์ประภัศร : คือโดยประชาชน เพื่อประชาชน

ประธาน : อยู่ในตัวอยู่แล้ว อย่างที่ว่าผมเห็นด้วยกับท่านมานิจว่า มันก็เป็นที่ยูกันอยู่
ประชาธิปไตยเป็นอย่างไร แต่คราวนี้สิ่งคำว่า เพิ่มเติมว่า อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มันเพิ่มเติม
ในความหมายว่า ให้เป็นที่เข้าใจว่าเรามีพระมหากษัตริย์ แล้วก็เป็นประมุขของประเทศภายใต้การปกครอง
ระบอบประชาธิปไตย

นายมานิจ สุขสมจิตร : ท่านประธานครับ ผมคิดว่าคุณหมอมติวิวัฒน์คงจะอธิบายเรื่องนี้ได้
เพราะในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วก็มีการพูดถึงเรื่องนี้อยู่แล้ว ว่าในประเทศไทยเราเป็นการปกครอง
ประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ผมได้ว่าได้มีการพูดกันมากเลยในการร่างรัฐธรรมนูญ
คราวที่แล้ว แล้วก็มีข้อยุติว่าให้ใช้คำนี้ครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขอนิดหนึ่งนะครับ คือผมกำลังพูดว่าประเด็นของท่านวิธรา
อ่อนไหว ถ้าหากว่ามันนิ่งแล้วก็ไม่ควรหยิบขึ้นมาเป็นประเด็น เพราะมันเคยมีคำพูดว่า ถ้าไม่มีตรงนี้ที่ว่า
อันมีพระมหากษัตริย์ อาจจะทำให้มีการเปลี่ยนระบบเป็นประธานาธิบดี ผมถึงคิดว่าเมื่อทุกฝ่ายยังเห็นว่า
องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นที่เคารพสักการะ แล้วก็ท่านทำประโยชน์ให้กับบ้านเมืองไว้เยอะแยะ
แก้ปัญหาวิกฤตมานานจนเป็นที่ประจักษ์ยอมรับ ไม่มีแม้แต่ ๑ คน ที่จะบอกว่าไม่ต้องอาศัยบารมีท่าน
เพราะฉะนั้นประเทศไทยไม่ต้องอย่างที่ท่านมานิจว่า จะต้องเน้นไว้ว่า ต้องมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
ผมคิดว่าอันนี้ถ้าไปแตะเป็นประเด็นแล้วไม่บังควรครับ

ประธาน : เชิญต่อครับ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : ประเด็นนี้ผมคิดว่าเมื่อปี ๒๕๔๐ นั้นได้พูดกันมากเลย
เกือบจะเหมือนพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ก็คือประชาธิปไตยเป็นของ บางคนก็บอกการ
ใช้อำนาจด้วยอะไร มี ๒ อัน ผลสุดท้ายก็เลยสรุปออกมาแบบที่เขียนลงไปในปี ๒๕๔๐ ผมคิดว่าเรื่องนี้
มันก็มีหลายเรื่องที่เราอยู่ๆแล้ว อันนั้นก็ถึงตัวแล้ว ตกผลึกไปเรียบร้อยแล้ว ผมคิดว่าถ้าไปหยิบขึ้นมาอีก
ก็ขุนอีก มันจะมีปัญหาอีกหลายเรื่องที่ทำให้รัฐธรรมนูญเราผ่านไปไม่ได้ไม่สะดวกเท่าไร แต่ที่ผ่านมา
ที่บรรจลงไปมันก็ออกมาใช้ก็เป็นประชาธิปไตยแบบที่เราเห็น อันนั้นผมคิดว่าถ้าไปแก้มันก็ไม่ได้เพิ่มอะไร
ขึ้นอีก มันเป็นเรื่องของคำพูดใน Sense ของว่าประชาธิปไตยเป็นของประชาชน รับผิดชอบอันนั้นครับ

ประธาน : ผมเข้าใจว่าคงจะชี้แจงได้ไม่ยากนะครับท่านวิธรา คงจะชี้แจงมันเป็น
อันเดียวกัน เพียงแต่ย้ำเพื่อให้เห็นว่า ประเทศไทยนั้นเป็นประชาธิปไตยในรูปแบบที่มีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุข ซึ่งต่างจากบางประเทศซึ่งเป็นประชาธิปไตย แต่มีประธานาธิบดีเป็นประมุข ผมว่าแค่นั้นจบ
ให้เห็นชัดเจนว่าประเทศไทยเรามีนะครับ

นายวิธรา หงส์ประภัสร์ : ขอบคุณมากครับ ผมเองไม่ใช่เป็นฝ่ายยกขึ้นมา ผมถูกถาม
นะครับ

ประธาน : ผมคิดว่าถ้าเราตอบอย่างนั้นเขาจะพอใจว่า โอ.เค. เพราะหลายประเทศ
ในโลกเขาจะเป็นประเทศประชาธิปไตย แต่เขามีประธานาธิบดีเป็นประมุข ไม่ใช่พระมหากษัตริย์นะครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ผมขออนุญาตเพิ่มเติมอีกหนึ่งนิดหนึ่งในการร่างรัฐธรรมนูญ
คราวที่แล้ว ก็มีคนพูดถึงว่านายกรัฐมนตรี้ควรจะมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนทั่วประเทศเลยดีไหม
ก็มีคนลุกขึ้นมาห้ามบอกไม่ได้ ทำอย่างนั้นไม่ได้ ถ้าประเทศเรายังมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอยู่
จะให้คนมาแข่งบารมีอะไรไม่ได้เลย เพราะว่าถ้าเลือกมาจากประชาชนทั่วประเทศ เขาก็จะบอกว่า
ประชาชนเลือกเขามาทั้งประเทศ คราวที่แล้วขนาดไม่ได้เลือกยังเกิดปัญหาขึ้นมาเลย ยังมีการอ้างเลย

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

จงถนอม ๓/๒

ถ้ายังเลือกมันจะไปกันใหญ่ เพราะฉะนั้นเขาถึงห้ามไม่ให้พูดถึง ไม่ให้มีการเลือกจากประชาชน
ทั้งประเทศ ก็เป็นการเลือกตั้งแบบนี้ เลือกตั้งแบบ สส. เข้ามา แล้วก็พรรคไหนมีเสียงข้างมาก พรรคนั้น
ก็เป็นรัฐบาลไป เป็นนายกรัฐมนตรีไป เป็นอย่างนั้นนะครับ อันนี้เพิ่มเติมจากที่ได้พูด ๆ กันมาแล้วครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายวิระพล คงมัน : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยกับท่านเสริมเกียรติ
และท่านมานิจเป็นอย่างมาก เพราะว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเราต้องยอมรับว่าสถาบันอันสูงส่งของเรา
เป็นสถาบันพระมหากษัตริย์ที่เป็นสถาบันเดียวเป็นหนึ่งเดียว แม้กระทั่งศาสนายังไม่เป็นหนึ่งเดียวเท่ากับ
สถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเราไม่ควรจะต้องเลย เห็นด้วยเรื่องนี้ครับ

ประธาน : ท่านกรรมการอื่นมีอะไรไหมครับ ถ้าไม่มี สำหรับวันนี้เรื่องที่จะหารือ
ก็คงจะไม่มี ในการประชุมครั้งหน้าเราจะเอากันอย่างไรครับ ถ้าไม่มีเราจะเอาตาม สสร. แล้วกันนะครับ
ฝ่ายเลขานุการช่วยประสานหน่อยว่า สสร. อาทิตยหน้าเขามีไหม ถ้ามีตอนเข้ามาประชุม สสร. ได้ไหมครับ
ท่านวิระพลครับ เชิญครับ

นายพิเชียร อำนาควรประเสริฐ : ขออนุญาตเรียนถามท่านประธานนิดหนึ่งว่า เราจะมี
การจัดสัมมนาทางวิชาการขึ้นมาอีกหรือเปล่า เพราะว่าประเด็นเรื่องรัฐธรรมนูญนี้คิดว่ายังมีอีกหลาย
ประเด็นที่เราน่าจะมีการจัดสัมมนาทางด้านวิชาการเพื่อให้ข้อมูลกับประชาชน ไม่ทราบว่าเรามีดำริเรื่องนี้
บ้างไหมครับ

ประธาน : เข้าใจว่าคณะอนุกรรมการข้อมูลสารสนเทศทั้งในและต่างประเทศ
ได้กำหนดการจัดสัมมนาเอาไว้ไหมครับ

นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว : ขออนุญาตนะครับ ในส่วนของคณะอนุกรรมการ
สารสนเทศทั้งในและต่างประเทศ ที่เรามีรายการเตรียมไว้อีกประมาณ ๓ ครั้ง จะมี

ครั้งที่ ๑ เรื่องสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทยที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในวันที่ ๑๗
พฤษภาคม ที่สมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

ครั้งที่ ๒ เรื่องที่ ๒ คือตุลาการอภิวัดนักบวชรัฐธรรมนูญ ในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม
ที่สมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยเหมือนกันครับ

ส่วนอีกอันหนึ่ง ที่ยังไม่กำหนดวันชัดเจน ก็คือเรื่องการลงประชามติ ที่เตรียมไว้ตอนนี้
จะมีอยู่อีก ๓ โครงการครับ

คณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

จงถนอม ๓/๓

ประธาน : แล้วยังอาจจะมีของคณะอนุกรรมการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ เป็นไปได้
นะครับ ถ้าไม่มีเรื่องอื่น ๆ ขออนุญาตปิดประชุมครับ ขอขอบคุณครับ

เลิกประชุมเวลา ๐๙.๒๕ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข